

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 9 Nisan 2026
Sayı : 18292

43307

Ali KARAoba
Uşak Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim.
27/03/2026

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAoba
Uşak Milletvekili

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan 2025 yılı büyüme verilerine göre Türkiye ekonomisi %3,6 büyürken, tarım sektörü %8,8 oranında küçülmüş ve tüm ana sektörler içerisinde küçülen tek sektör olmuştur. Bu tablo, tarımdaki daralmanın yalnızca iklim koşullarıyla açıklanamayacağını; yanlış üretim planlaması, yetersiz destekleme politikaları ve dışa bağımlı tarım politikalarının etkili olduğunu açıkça göstermektedir. Tarım gibi stratejik bir sektörde yaşanan bu daralma, yalnızca ekonomik bir veri değil; aynı zamanda gıda güvenliği, kırsal kalkınma ve üretici refahı açısından ciddi bir alarmdır. Ancak TÜİK tarafından iller bazında güncel ve karşılaştırılabilir tarımsal küçülme verilerinin kamuoyuyla paylaşılmaması, sorunun bölgesel boyutunun analiz edilmesini zorlaştırmaktadır.

Uşak ili özelinde değerlendirildiğinde, 2025 yılı verileri tarımsal üretimde önemli gerilemelere işaret etmektedir. Tarla bitkilerinde toplam ekim alanı 1.613.393 dekardan 1.508.116 dekara gerilemiş; özellikle nohut, yağlık ayçiçeği ve çörekotu gibi ürünlerde düşüş yaşanmıştır. Sebze üretimi 119.860 tondan 102.446 tona düşmüştür; domates, hıyar, kavun, biber

ve karpuz üretiminde belirgin azalma görülmüştür. Meyvecilikte ise ceviz, üzüm, badem, elma ve kiraz üretiminde düşüş yaşanmıştır.

Uşak'ta tarım arazilerinin %64'ünü oluşturan hububat üretimi ağırlıklı olarak kuru tarım alanlarında yapılmakta olup, bu durum üretimi iklim koşullarına karşı daha kırılgan hale getirmektedir. Kuraklığa dayanıklı çeşitlerin denenmesi gibi bazı çalışmalar yürütülse de, üretimde yaşanan daralma yapısal sorunların devam ettiğini göstermektedir.

Öte yandan Uşak'ta 2025 yılı itibarıyla bitkisel üretime yönelik yaklaşık 402,2 milyon TL destek verildiği, bunun önemli bir kısmının mazot ve gübre desteği olduğu bilinmektedir. Ancak üretimde yaşanan düşüşler, mevcut desteklerin üreticiyi ayakta tutmakta yetersiz kaldığını ortaya koymaktadır. Tohum ve fide dağıtımı, demonstrasyon çalışmaları ve bazı proje uygulamaları olumlu olmakla birlikte, bu desteklerin üretimdeki daralmayı tersine çevirecek ölçekte ve etki düzeyinde olmadığı anlaşılmaktadır.

Tarım sektöründe yaşanan bu gerileme, özellikle küçük ve orta ölçekli üreticilerin üretimden çekilmesine, kırsalda gelir kaybına ve şehirlerde gıda fiyatlarının artmasına neden olabilecek bir sürecin habercisidir. Bu nedenle tarım politikalarının bölgesel veriler ışığında yeniden değerlendirilmesi ve üreticiyi gerçekten koruyan, sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda;

1- TÜİK tarafından 2025 yılı için il bazında tarımsal küçülme oranları neden kamuoyuyla paylaşılmamaktadır? Bakanlığınızın il bazında tarımsal küçülmeye ilişkin güncel verileri nelerdir?

2- 2025 yılında Türkiye genelinde tarım sektöründe yaşanan %8,8'lik daralmanın temel nedenleri Bakanlığınız tarafından nasıl değerlendirilmektedir?

3- Uşak ilinde 2025 yılı itibarıyla ürün bazında üretim düşüşleri hangi ürünlerde ve ne oranlarda gerçekleşmiştir?

4- Uşak'ta tarla bitkilerinde ekim alanının daralmasının temel nedenleri nelerdir?

5- Sebze ve meyve üretiminde yaşanan düşüşlerin nedenleri nelerdir? Bu düşüşler iklim kaynaklı mı yoksa yapısal sorunlardan mı kaynaklanmaktadır?

6- Uşak'ta ilçe bazında tarımsal üretim düşüşlerine ilişkin Bakanlığınızın elinde veri bulunmakta mıdır? Varsa bu veriler nelerdir?

7- Uşak'ta verilen 402,2 milyon TL'lik tarımsal destek üretimdeki daralmayı neden engelleyememiştir? Bu desteklerin etkinliği değerlendirilmiş midir?

8- Mazot ve gübre desteklerinin üretim maliyetleri karşısındaki yeterliliği Bakanlığınızca nasıl değerlendirilmektedir?

9- Uşak'ta kuru tarım yapılan alanların iklim değişikliğine karşı kırılganlığını azaltmak için hangi somut projeler yürütülmektedir?

10- Uşak'ta üreticilerin üretimden çekilmesini önlemek ve ekim alanlarını artırmak için Bakanlığınızın yeni bir planlaması var mıdır?

11- Tarımda üretim planlaması kapsamında Uşak'ta hangi ürünler için özel teşvik veya yönlendirme yapılmaktadır?

12- Uşak'ta su yönetimi, sulama yatırımları ve kuraklıkla mücadele kapsamında yürütülen projeler nelerdir?

13- Tarım sektöründe yaşanan daralmanın önüne geçmek için Türkiye genelinde uygulanacak yeni bir politika veya eylem planı hazırlanmakta mıdır?

14- Tarımsal üretimde sürdürülebilirliği sağlamak ve üreticinin gelirini korumak amacıyla Bakanlığınızın kısa ve orta vadeli hedefleri nelerdir?